

Załącznik nr 1 do Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 dla Województwa Śląskiego

Plan działania na rzecz rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w województwie śląskim

Diagnoza - opracowana w oparciu o analizę SWOT	Stan aktualny 1. Duża liczba szkół zawodowych (łącznie liczone: branżowe I i II stopnia, średnie oraz policealne). 2. Gotowość i chęć nauczycieli do samorozwoju oraz doskonalenia umiejętności. 3. Możliwość korzystania z doświadczeń innych krajów w zakresie rozwiązań w systemie edukacji i doradztwa zawodowego. 4. Konieczność wdrażania, rozwijania, monitorowania i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz przygotowania i doskonalenia kadr dla doradztwa zawodowego. 5. Możliwość wykorzystania potencjału województwa w zakresie powiązania szkolnictwa zawodowego z rynkiem pracy. 6. Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym. Główne wyzwania (z uwzględnieniem kwestii związanych z transformacją cyfrową i ekologiczną oraz sprzyjaniem innowacjom): Ad. 1. 1. Zróżnicowanie programów nauczania: Różnorodność programów nauczania w różnych szkołach zawodowych utrudnia ich koordynację i standaryzację. Konieczne jest opracowanie spójnych podstaw programowych, które będą odpowiadały na potrzeby rynku pracy. 2. Współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami: Efektywna koordynacja wymaga ścisłej współpracy z lokalnymi firmami, aby zapewnić uczniom dostęp do praktyk zawodowych i staży. Brak takiej współpracy ogranicza możliwości praktycznego kształcenia. Wyzwanie stanowi nawiązanie i utrzymanie trwałych partnerstw. 3. Niedobór wykwalifikowanej kadry: Brakuje nauczycieli z odpowiednimi kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym, co wpływa na jakość kształcenia. Konieczne jest inwestowanie w rozwój zawodowy nauczycieli. 4. Finansowanie i modernizacja infrastruktury: Wiele szkół zawodowych boryka się z problemami finansowymi, co utrudnia modernizację sprzętu i infrastruktury niezbędnej do prowadzenia nowoczesnych zajęć praktycznych. 5. Transformacja cyfrowa i ekologiczna: Wprowadzenie nowoczesnych technologii oraz zielonych rozwiązań wymaga dodatkowych nakładów finansowych i organizacyjnych. Szkoły muszą dostosować swoje programy nauczania do nowych wymagań związanych z cyfryzacją i ekologią. <u>Transformacja cyfrowa</u> 6. Nowoczesne technologie w nauczaniu: Wprowadzenie narzędzi cyfrowych, takich jak interaktywne tablice, e-podręczniki, platformy e-learningowe oraz drukarki 3D, umożliwia bardziej angażujące i efektywne nauczanie. 7. Rozwój kompetencji cyfrowych uczniów: Uczniowie zdobywają umiejętności niezbędne na współczesnym rynku pracy, takie jak programowanie, obsługa zaawansowanych narzędzi informatycznych oraz cyberbezpieczeństwo. 8. Zdalne nauczanie: Pandemia COVID-19 przyspieszyła rozwój zdalnego nauczania, co pozwala na elastyczność w kształceniu i dostęp do edukacji niezależnie od miejsca zamieszkania. <u>Transformacja ekologiczna</u> 9. Edukacja ekologiczna: Programy nauczania powinny uwzględniać zagadnienia związane z ochroną środowiska, zrównoważonym rozwojem oraz ekologicznymi technologiami. 10. Zielone technologie: Szkoły zawodowe powinny wprowadzić kursy dotyczące odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej oraz ekologicznych rozwiązań w budownictwie i przemyśle. 11. Ekologiczne praktyki: Współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami w zakresie praktyk zawodowych, które promują zrównoważone i ekologiczne metody produkcji. <u>Sprzyjanie innowacjom</u> 12. Innowacyjne metody nauczania: Wprowadzanie nowych metod dydaktycznych, takich jak nauczanie projektowe, metoda problemowa czy grywalizacja, które zwiększą zaangażowanie uczniów. 13. Wsparcie dla nauczycieli: Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli, które pomogą wprowadzać innowacyjne metody nauczania i korzystać z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych Ad. 2. 14. Motywacja do samorozwoju: Nauczyciele często potrzebują dodatkowej motywacji do uczestnictwa w szkoleniach i kursach doskonalących. Wprowadzenie systemów nagród i uznania może zwiększyć ich zaangażowanie. 15. Dostępność szkoleń: Brak dostępu do odpowiednich szkoleń i kursów, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach, może ograniczać możliwości rozwoju nauczycieli. Konieczne jest zapewnienie szerokiej oferty szkoleń, zarówno stacjonarnych, jak i online.
--	--

16. Wsparcie finansowe: Koszty związane z uczestnictwem w szkoleniach mogą być barierą dla wielu nauczycieli. Programy wsparcia finansowego, takie jak dofinansowania mogą pomóc w pokonaniu tych trudności.
17. Czas i obciążenie pracą: Nauczyciele często mają ograniczony czas na dodatkowe szkolenia ze względu na swoje obowiązki zawodowe i osobiste. Elastyczne formy kształcenia, takie jak kursy online czy weekendowe warsztaty, mogą być bardziej dostępne.
18. Świadomość potrzeby doskonalenia: Niektórzy nauczyciele mogą nie dostrzegać potrzeby ciągłego doskonalenia swoich umiejętności. Kampanie informacyjne i promujące korzyści płynące z samorozwoju mogą pomóc w zwiększeniu świadomości.

Ad. 3

19. Dostosowanie programów nauczania do lokalnych realiów: Adaptacja z innych krajów rozwiązań wymaga dostosowania programów nauczania do specyfiki lokalnego rynku pracy i potrzeb uczniów w województwie śląskim.
20. Implementacja systemu dualnego w szkołach zawodowych w województwie śląskim, aby uczniowie mogli zdobywać praktyczne doświadczenie zawodowe.
21. Wprowadzenie podobnych programów doradztwa zawodowego w szkołach zawodowych w województwie śląskim, z naciskiem na indywidualne podejście do uczniów wykorzystując doświadczenie innych krajów.

Ad. 4

22. Zbyt małe zaangażowanie nauczycieli w realizację treści z doradztwa zawodowego na zajęciach z zakresu kształcenia ogólnego, zawodowego czy godzinach do dyspozycji wychowawcy: niska jest świadomość nauczycieli (innych niż doradcy zawodowi) dotyczącej ich roli w realizacji treści z doradztwa zawodowego na poszczególnych etapach edukacji.
23. Dostosowanie do różnorodnych potrzeb: Doradcy zawodowi muszą radzić sobie z różnorodnymi potrzebami, od dzieci po dorosłych, co wymaga elastyczności i umiejętności dostosowania metod doradczych do różnych grup wiekowych. Ponadto doradcy zawodowi często borykają się z nieadekwatnymi oczekiwaniami osób radzących się lub reprezentantów innych instytucji (oczekiwania nieadekwatne do zakresu działań statutowych i kompetencji oraz doświadczenia specjalistów w danej instytucji).
24. Komunikacja z interesariuszami: Skuteczna komunikacja z różnymi interesariuszami, takimi jak rodzice, nauczyciele, pracodawcy i instytucje edukacyjne, jest kluczowa dla sukcesu doradztwa zawodowego. Brak efektywnej komunikacji może prowadzić do nieporozumień i utrudniać realizację celów.
25. Zarządzanie zasobami: Ograniczone zasoby, takie jak czas, fundusze i personel, stanowią wyzwanie w realizacji kompleksowych programów doradztwa zawodowego. Konieczne jest strategiczne planowanie i efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów.
26. Adaptacja do zmieniającego się rynku pracy: Doradcy zawodowi muszą być na bieżąco z trendami na rynku pracy, aby móc skutecznie doradzać klientom. Zmieniające się wymagania pracodawców i nowe technologie mogą wpływać na dostępność i rodzaj oferowanych miejsc pracy.
27. Monitorowanie i ewaluacja programów: Skuteczne monitorowanie i ewaluacja programów doradztwa zawodowego są kluczowe dla oceny ich efektywności. Wyzwanie stanowi opracowanie odpowiednich wskaźników i metod pomiaru, które pozwolą na rzetelną ocenę wyników.
28. Inwestowanie w nowoczesne technologie edukacyjne, takie jak platformy e-learningowe, które umożliwiają zdalne nauczanie i dostęp do zasobów edukacyjnych.
29. Rozwój kompetencji zawodowych: Organizowanie warsztatów i spotkań dla doradców zawodowych i nauczycieli realizujących doradztwo zawodowe w szkołach.
30. Wdrażanie programów szkoleniowych dla doradców zawodowych, które obejmują nowoczesne metody nauczania oraz wykorzystanie technologii cyfrowych w doradztwie zawodowym.

Ad. 5

31. Współpraca z przemysłem: Partnerstwa z firmami technologicznymi i przemysłowymi umożliwią uczniom dostęp do najnowszych technologii i praktyk zawodowych.
32. Dostosowanie programów nauczania do potrzeb transformacji gospodarczej regionu, z uwzględnieniem cyfryzacji i ekologii.
33. Zwiększenie zaangażowania pracodawców w kształtowanie programów praktycznej nauki zawodu oraz liczby praktyk i staży w rzeczywistych warunkach pracy.

Ad. 6

34. Systemy monitorowania rynku pracy: Wdrożenie systemów monitorowania rynku pracy, takich jak lokalne i krajowe bazy danych, które zbierają i analizują informacje o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności.
35. Platformy informacyjne dla uczniów i doradców zawodowych: Tworzenie platform informacyjnych, które umożliwiają uczniom, doradcom zawodowym i pracodawcom dostęp do aktualnych danych o zapotrzebowaniu na rynku pracy.

**KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY**

**Rzeczpospolita
Polska**

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Cele strategiczne i operacyjne (z odniesieniem do zielonej i cyfrowej transformacji oraz innowacji)	Cel główny Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania ZSU 2030 dla Województwa Śląskiego: Tworzenie środowiska zapewniającego stopniowy rozwój umiejętności odpowiednich dla potrzeb osób uczących się, mieszkańców, rynku pracy i gospodarki regionu, zgodnie z kierunkami wynikającymi z ZSU 2030.
	Cele strategiczne: 1. Budowa i rozwijanie mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji. 2. Wzmocnienie dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, zmian społecznych zachodzących w regionie oraz upowszechnianie uczenia się przez całe życie. 3. Zapewnienie aktualnych danych i analiz na potrzeby kształtowania adekwatnej polityki edukacyjnej regionu. 4. Koordynacja działań w zakresie doradztwa zawodowego dla uczniów, studentów oraz osób dorosłych. 5. Promocja kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie. Cele operacyjne: 1. Zwiększenie udziału pracodawców w kształtowaniu programu praktycznej nauki zawodu. 2. Podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej szkół o profilu zawodowym oraz doradców zawodowych. 3. Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności. 4. Zwiększanie świadomości wszystkich nauczycieli w zakresie ich roli w realizacji doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji. 5. Rozwijanie sieci współpracy i wymiany doświadczeń doradców zawodowych oraz tworzenie warunków do realizacji efektywnego doradztwa zawodowego. 6. Podnoszenie jakości, efektywności i atrakcyjności regionalnego kształcenia zawodowego. 7. Zapewnienie uczniom szkół zawodowych doświadczenia praktycznego w rzeczywistych warunkach pracy. 8. Wzmacnianie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego. 9. Budowanie kompetencji społecznych/miękkich u uczniów.

Mapa działań				
Nazwa działania i który cel strategiczny lub operacyjny realizuje	Opis działania, w tym wskazanie na kwestie związane z zieloną i cyfrową transformacją oraz sprzyjające innowacji	Podmioty/instytucje realizujące	Czas realizacji	Wskaźniki i sposób ich pomiaru
Projekt "Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" (projekt realizuje cel strategiczny nr 1,3,5)	✓ Zapewnienie planowania strategicznego w obszarze uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych. ✓ Wspieranie wdrażania ZSU 2030 w województwie śląskim. ✓ Funkcjonowanie WZK przyczyni się do wsparcia polityki edukacyjnej regionu na potrzeby przygotowania	Samorząd Województwa Śląskiego, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach, Planetarium i Obserwatorium	01.01.2023-30.06.2026	Liczba opracowanych raportów, analiz, sprawozdań - 10. Liczba funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie- 1 Sposób pomiaru: Raporty, dokumentacja projektowa.

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

	kadr dla gospodarki regionu i uczenia się przez całe życie. ✓ Inicjowanie spotkań mających na celu wypracowywanie mechanizmów współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w rozwój edukacji zawodowej w regionie ✓ Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji zaangażowanych w rozwój edukacji zawodowej w regionie Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Wspieranie cyfryzacji w kształceniu zawodowym, tworzenie i funkcjonowanie narzędzi informatycznych służących kształceniu i doradztwu zawodowemu oraz uczeniu się przez całe życie. ✓ Zielonej transformacji: Uwzględnianie ekologii w kształceniu. ✓ Innowacjom: Nowe formy współpracy między instytucjami edukacyjnymi i pracodawcami	Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.		
Projekt "Śląskie. Zawodowcy 2" (projekt realizuje cel strategiczny nr 1,2,5)	✓ Realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy. ✓ Zakłada włączanie pracodawców w kształtowanie programu praktycznej nauki zawodu. ✓ Wspiera doradztwo edukacyjno-zawodowe. ✓ Zakłada budowanie kompetencji miękkich uczniów. ✓ Wspiera praktyczną naukę w rzeczywistych warunkach pracy. ✓ Zakłada realizację szkoleń i studiów podyplomowych dla kadry ✓ Promuje szkolnictwo zawodowe w regionie	Samorząd Województwa Śląskiego, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Izba Rzemieślnicza Oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Akademia Górnośląska im. Wojciecha Korfa w Katowicach	06.2022-12.2029	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem: 5400. Liczba uczniów uczestniczących w stażach uczniowskich: 3600. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek objętych wsparciem: 1100. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje: 3780. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem: 180 Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym: 5 400 Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje: 770 Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego: 504 000 Sposób pomiaru: Dokumentacja projektowa, listy uczestników.

**KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY**

**Rzeczpospolita
Polska**

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

	Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Rozwijanie umiejętności cyfrowych potrzebnych na rynku pracy. ✓ Zielonej transformacji: Dostosowanie programów do potrzeb zielonej gospodarki. ✓ Innowacjom: Aktywny udział firm w tworzeniu programów nauczania.			
Projekt "Śląskie. Obserwatorium edukacyjne" (projekt realizuje cel strategiczny nr 2,3)	✓ Identyfikuje regionalne potrzeby i wyzwania w obszarze edukacji: możliwości, szanse, potrzeby i wyzwania. ✓ Monitoruje realizację inicjatyw mających wpływ na podnoszenie poziomu kompetencji i kwalifikacji w regionie. ✓ Zwiększenie uczestnictwa w formach uczenia się przez całe życie oraz lepsze dopasowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy. ✓ Dąży do lepszego dopasowania systemów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Analizowanie wpływu cyfryzacji na rynek pracy. ✓ Zielonej transformacji: Badanie zmian związanych z zieloną gospodarką. ✓ Innowacjom: Promowanie nowoczesnych metod w edukacji.	Samorząd Województwa Śląskiego, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	04.2023-12.2029	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem: 700. Liczba przeprowadzonych badań w obszarze edukacji: 3. Liczba opublikowanych badań/ rekomendacji/ dobrych praktyk: 2. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje: 595 Sposób pomiaru: Dokumentacja projektowa, listy uczestników.
Projekt "Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS" (projekt realizuje cel strategiczny nr 2,5)	✓ Wspiera młodych utalentowanych uczniów i uczennice ze szkół zawodowych, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.	Samorząd Województwa Śląskiego	09.2022-12.2029	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem: 885. Sposób pomiaru: Dokumentacja projektowa, listy uczestników.

**KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY**

**Rzeczpospolita
Polska**

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

	✓ Wzmacnia umiejętności i kompetencje niezbędne na rynku pracy ✓ Promuje kompetencje cyfrowe i inne "kompetencje przyszłości" Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Promocja umiejętności cyfrowych. ✓ Zielonej transformacji: Nie dotyczy. ✓ Innowacjom: Wspieranie kreatywności i przedsiębiorczości wśród uczniów.			
Projekt " Pierwszy krok w Kosmos " (projekt realizuje cel strategiczny nr 2,3,5)	✓ Wspiera dostęp do jakościowej edukacji w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych. ✓ Podnosi kompetencje naukowo-techniczne uczniów i nauczycieli. ✓ Wzmacnia ciekawość świata u dzieci. Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Wykorzystanie nowoczesnych technologii w nauczaniu. ✓ Zielonej transformacji: Nie dotyczy. ✓ Innowacjom: Stosowanie nowatorskich pomocy dydaktycznych.	Samorząd Województwa Śląskiego, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. M. Kopernika w Chorzowie	03.2022-08.2026	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami: 1000. Liczba uczniów objętych wsparciem: 3000. Liczba przedstawicieli kadry objętych wsparciem: 20. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje: 2700. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje: 18 Sposób pomiaru: Dokumentacja projektowa, listy uczestników.
Projekt " Promocja edukacji wyższej " (projekt realizuje cel strategiczny nr 1,3,5)	✓ Podnosi rolę szkół wyższych w promocji regionu. ✓ Wspiera współpracę środowisk naukowych z biznesem. ✓ Przyczynia się do zapewnienia wykwalifikowanego kapitału ludzkiego Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Tworzenie rozwiązań informatycznych.	Samorząd Województwa Śląskiego	03.2023-11.2026	Liczba podmiotów objętych wsparciem: 8. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi i świadomościowymi związanymi z transformacją regionu : 1200. Liczba rozwiązań informatycznych i technologicznych w ramach współpracy międzysektorowej: 1. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć promujących sprawiedliwą transformację : 43. Dokumentacja projektowa

	✓ Zielonej transformacji: Działania mające na celu podniesienie zainteresowania potencjalnych studentów kierunkami kształcenia w obszarze zielonej i cyfrowej transformacji oraz kształtowanie/zwiększenie wiedzy z zakresu procesu sprawiedliwej transformacji oraz świadomości nt. szans i możliwości, jakie niesie ze sobą, ✓ Innowacjom: Współpraca uczelni z biznesem i mieszkańcami.			
Projekt " Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego " (projekt realizuje cel strategiczny nr 1,4)	✓ Tworzy sieć współpracy doradców zawodowych. ✓ Monitoruje działania w obszarze doradztwa zawodowego' ✓ Podnosi kompetencje doradców zawodowych. Działania w projekcie, sprzyjające: ✓ Cyfrowej transformacji: Nie dotyczy. ✓ Zielonej transformacji:: Nie dotyczy. ✓ Innowacjom: Nowe podejście do doradztwa zawodowego poprzez współpracę różnych instytucji.	Samorząd Województwa Śląskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	07.2024-12.2027	Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem: 140. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje: 120. Sposób pomiaru: Dokumentacja projektowa, listy uczestników.

Plan stanowi integralną część Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 dla Województwa Śląskiego.

Plan został przygotowany przez Wojewódzki Zespół Koordynacji.

Data:

Podpis:

Barbara Kubiak;
Urząd Marszałkowski

Elektronicznie podpisany przez
Barbara Kubiak; Urząd
Marszałkowski
Data: 2025.04.11 10:29:02 +02'00'